

Vanredna Pomoc Susedima

Author: IWPR

Medjunarodne finansijske institucije su sastavile pakete vanredne ekonomske pomoci kako bi pomogle Makedoniji i Albaniji u novonastalim uslovima.

Medjunarodne finansijske institucije su sastavile pakete vanredne ekonomske pomoci kako bi pomogle Makedoniji i Albaniji da se nose sa ekonomskim poremecajima i ogromnim prilivom izbeglica iz ratom zahvacenog podrucja.

Na sastanku u Parizu odrzanom pocetkom ovog meseca kojim su zajednicki predsedavali Evropska komisija i Svetska banka, 45 zemalja i institucionalnih donatora je Makedoniji obecalo 252 miliona dolara. Samo je Svetska banka odobrila Albaniji kredit u iznosu od 30 miliona dolara pod izuzetno povoljnim uslovima.

Svetska banka je navela cetiri glavne posledice za privrede u regionu: veliki pritisak na socijalnu i ekonomsku infrastrukturu svih zemalja koje su primile izbeglice, prvenstveno Makedonija i Albanija (koje su prihvatile 241.000 i 423.000 izbeglica), poremecaj u oblasti trgovine, pogotovo u Bosni i Herzegovini i Makedoniji, za koje Jugoslavija predstavlja najvece trziste za izvoz; gubitak poverenja stranih investitora (turista), sto je izazvalo skok kamatnih stopa na pozajmice kapitala zbog povecanog rizika; i odlaganje kljucnih strukturalnih reformi i dugorocni razvoj. Na osnovu nekih procena rat ce kostati susede Jugoslavije 2.4 milijarde dolara.

Evropska unija je obecala podrsku u iznosu od 25 miliona eura (27 miliona dolara) za Makedoniju a tek bi trebalo da pripremi dodatnu makro-ekonomsku pomoc. Obecana je i znacajna bilateralna pomoc, a mnogi donatori su obecali da ce povecati humanitarnu pomoc.

Svetska banka je Bordu direktora predala predlog o kreditu za Makedoniju u iznosu od 50 miliona dolara pod veoma povoljnim uslovima, a takodje priprema i 10 miliona dolara vredan Fond za preraspodelu rada (Labour Redeployment Fund). Ocekuje se da ce Medjunarodni monetarni fond (MMF) ugovoriti sa Makedonijom stand-by kredit u vrednosti od 32.6 miliona dolara u bliskoj buducnosti.

Pre rata, platni deficit Makedonije iznosio je oko 10 odsto bruto drustvenog dohotka. Posto Makedonija obavlja oko dve-trecine trgovine ili sa Jugoslavijom - sa kojom ima sporazum o slobodnoj trgovini - ili koristi Jugoslaviju za tranzit u trece zemlje, njena pozicija ce se pogorsati, pogotovo ako se rat uskoro ne okonca.

Svetska banka se nada da ce Makedonija dobiti dodatnu ekonomsku pomoc u narednim nedeljama kako bi zatvorila ukupni finansijski jaz koji nadmasuje 400 miliona dolara. Donatori su se dogovorili da se ponovo sastanu u drugoj polovini 1999. godine kako bi ponovo razmotrili situaciju i izvrсили procenu finansijskih potreba za sledecu godinu.

Kredit od 30 miliona dolara Albaniji ima za cilj da pomogne Tirani da odrzi program ekonomskih reformi i da nastavi da finasira javne institucije u svetlu gubitaka prihoda zbog krize i povecanje nebudzetskih troskova zbog izbeglicke krize. Program podrške javnih troskova, koji predstavlja posebnu inicijativu, je osnovan kako bi se vrsio nadzor nad javnim troskovima tokom reforme i kako bi se obezbedilo da program strukturalnih reformi ne skrene sa kursa.

Kredit treba da se vrati za 40 godina. Kamata po smanjenoj stopi od 0.75 odsto pocinje da se uplacuje tek posle 10 godina. Posto je Albanija postala clan Svetske banke 1991. godine, na raspolaganju joj je kredit u iznosu od 395.8 miliona dolara pod povoljnim uslovima za 30 projekata.

Svetska banka je odobrila Albaniji dva nepovratna kredita od po 1 milion dolara iz Fonda za post-konfliktno stanje, a priprema jos jedan grant od 1 miliona dolara za Makedoniju.

Kristofer Benet je bivsi direktor Medjunarodne krizne Grupe na Balkanu i autor knjige Krvavi raspad Jugoslavije (Yugoslavia's Bloody Collapse, Hurst 1995).

Location: Balkans
Macedonia
Albania
Serbia

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/vanredna-pomoc-susedima>